

Hrvoje Volarević, Mario Varović

Osnove računovodstva

Radna bilježnica za 1. razred ekonomske škole

Zagreb, 2013.

Osnove računovodstva

Radna bilježnica za 1. razred ekonomske škole

Autori:

dr. sc. Hrvoje Volarević

mr. sc. Mario Varović

Urednik Radne bilježnice:

dr. sc. Hrvoje Volarević

Recenzenti:

dr. sc. Ana Šafran

dr. sc. Paško Anić – Antić

Jelica Paradžik-Lazarević, dipl. oec.

Lektura:

Marina Laszlo, prof.

Glavni urednik:

dr. sc. Mato Njavro

Grafičko oblikovanje:

MATE d. o. o., Zagreb

Copyright © MATE d. o. o., Zagreb, 2013.

Sva prava pridržana. Nije dopušteno niti jedan dio ove knjige reproducirati ili distribuirati u bilo kojem obliku ili pohraniti u bazi podataka bez prethodnog pismenog odobrenja nakladnika.

Nakladnik:

MATE d. o. o., Zagreb

Za nakladnika:

Vesna Njavro

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 814658

Sadržaj

Predgovor | 5

1. poglavlje: Uvod u računovodstvo | 7

A. Pitanja za provjeru znanja | 7

B. Zadatci za vježbu | 8

2. poglavlje: Temeljne računovodstvene kategorije | 10

A. Pitanja za provjeru znanja | 10

B. Zadatci za vježbu | 11

3. poglavlje: Računovodstvene isprave | 21

A. Pitanja za provjeru znanja | 21

B. Zadatci za vježbu | 22

4. poglavlje: Računovodstveni konto i kontni plan | 25

A. Pitanja za provjeru znanja | 25

B. Zadatci za vježbu | 26

5. poglavlje: Poslovne knjige | 34

A. Pitanja za provjeru znanja | 34

B. Zadatci za vježbu | 35

6. poglavlje: Knjigovodstvene pogreške | 38

A. Pitanja za provjeru znanja | 38

B. Zadatci za vježbu | 39

7. poglavlje: Popis imovine i obveza | 40

A. Pitanja za provjeru znanja | 40

B. Zadatci za vježbu | 41

8. poglavlje: Temeljni financijski izvještaji | 42

A. Pitanja za provjeru znanja | 42

B. Zadatci za vježbu | 43

Konačna rješenja računskih zadataka | 62

.....
Pravopisna napomena uz udžbenik: Nakon razgovora sa stručnjacima za jezik i onima ekonomske struke zaključeno je da se u ovome udžbeniku i pripadajućim materijalima koriste točke u brojčanim iznosima ondje gdje je to uobičajeno u računovodstvenom poslovanju.
.....

Predgovor

Ova radna bilježnica namijenjena je učenicima prvog razreda svih ekonomskih škola u Republici Hrvatskoj kao nastavno sredstvo iz predmeta Računovodstvo 1 te predstavlja dodatni priručnik koji ide uz istoimeni udžbenik. Sastoji se od osam poglavlja (Uvod u računovodstvo; Temeljne računovodstvene kategorije; Računovodstvene isprave, Računovodstveni konto i kontni plan; Poslovne knjige, Knjigovodstvene pogreške; Popis imovine i obveza; Temeljni financijski izvještaji) koja obuhvaćaju kompletnu nastavnu materiju predviđenu za ovaj predmet, što znači da u potpunosti slijedi tematske cjeline iz istoimenog udžbenika.

Radna bilježnica konceptijski je podijeljena u dva zasebna dijela. Prvi dio predstavljaju pitanja za provjeru znanja koja kronološkim redoslijedom prate tematske cjeline iz udžbenika. Pitanja su sastavljena u skladu s nekoliko različitih koncepata i odgovore na njih treba potražiti u okviru udžbenika. Drugi dio radne bilježnice čine zadatci za vježbu koji su koncipirani prema principu gradacije – svaka tematska cjelina počinje s najjednostavnijim zadacima i završava s najzahtjevnijima. To onda znači da u okviru određenih tematskih cjelina u radnoj bilježnici postoje različiti tipovi zadataka s obzirom na razinu složenosti, što bi učenicima trebalo omogućiti postepeno i kontinuirano savladavanje kompletnog nastavnog gradiva. Na kraju radne bilježnice nalazi se skraćena verzija konačnih rješenja samo najzahtjevnijih računskih zadataka kako bi učenici bili u prilici provjeriti dobivene rezultate.

Autori

Dr. sc. Hrvoje Volarević

Mr. sc. Mario Varović

1. poglavlje: Uvod u računovodstvo

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjanjem pojmova prema različitim podjelama:

1. Računovodstvo je vještina zapisivanja, razvrstavanja i sažimanja iznosa, transakcija i događaja koji su _____ prirode, te tumačenja nastalih rezultata.

2. Knjigovodstvo koje bilježi samo dio poslovnih događaja i to samo na jednoj stavci te sve poslovne promjene evidentira kronološkim redom i vremenskim slijedom u poslovnim knjigama naziva se:

- a) suvremeno knjigovodstvo
- b) dvojno knjigovodstvo
- c) antičko knjigovodstvo
- d) jednostavno knjigovodstvo

3. U dvojnog knjigovodstvu poslovni se događaj knjiži u dvije stavke, od kojih jedna, a druga

4. Dubrovčanin _____ prvi je put opisao pojam dvojnog odnosno dvostavnog knjigovodstva u svojoj knjizi „O trgovini i savršenom trgovcu” iz 1458. godine.

5. Nabroji kojih pet (5) cjelina pripada tradicionalnom konceptu računovodstva:

.....
.....
.....
.....
.....

6. Eksterni korisnik računovodstvenih informacija nije:

- a) vlasnik poduzeća
- b) zaposlenik
- c) poslovna banka
- d) kupac

7. Danas se u svijetu i Republici Hrvatskoj računovodstvo na fakultetima i visokim školama izučava prema konceptu koji podrazumijeva učenje financijskog, troškovnog i računovodstva.
8. MSFI je skraćeni naziv za
9. Koliko je trenutno u Republici Hrvatskoj propisano hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (HSFI)?
 - a) 9
 - b) 17
 - c) 41
 - d) 99
10. Nabroji sva četiri (4) računovodstvena sustava u Republici Hrvatskoj:

.....

.....

.....

.....

B. Zadatci za vježbu:

1. Odgovori o kakvom je tipu hrvatskog poduzetnika riječ (MALI/VELIKI/SREDNJI) i koje standarde financijskog izvještavanja (MSFI/HSFI) treba upotrebljavati kod sastavljanja svojih financijskih izvještaja:
 1. Poduzeće „Alfa” ima 10 zaposlenika:
 2. Poduzeće „Beta” ima 120 zaposlenika:
 3. Banka „Zlatnik” ima 80 zaposlenika:
2. Upiši koja se računovodstvena pretpostavka odnosno računovodstveno načelo odnosi na konkretan praktični primjer (u nekim se primjerima dotična pretpostavka odnosno načelo ne poštuje!):
 1. Poduzeće „Alfa” ima likvidnosnih problema u poslovanju i očekuje se da će zatvoriti svoje poslovanje u roku od mjesec dana:

.....
 2. Poduzeće „Alfa” izdaje račun na 1.000 novčanih jedinica s rokom plaćanja od tri mjeseca, ali zbog velike inflacije očekuje se da će se realna vrijednost ovog iznosa značajno smanjiti do trenutka naplate:

.....

3. Poduzeće „Alfa” kupilo je stroj i primilo fakturu od dobavljača u iznosu od 135.000 kuna te temeljem fakture unosi stroj u svoje poslovne knjige prema njegovoj kupovnoj vrijednosti:

.....

4. Poduzeće „Alfa” prodalo je robu sa skladišta i ispostavilo fakturu kupcu u vrijednosti od 25.000 kuna te uknjižilo prihod od prodaje u svoje poslovne knjige. Faktura još nije plaćena:

.....

5. Poduzeće „Alfa” prodalo je namještaj, čime je ostvarilo prihod od 50.000 kuna. Istovremeno je obračunat trošak proizvodnje prodanog namještaja u iznosu od 30.000 kuna:

.....

6. Poduzeće „Alfa” je kod obračuna amortizacije 2011. godine upotrebljavalo pravocrtnu metodu, zatim je tijekom 2012. godine prešlo na progresivnu metodu, a za iduću 2013. godinu ponovno planira promjenu metode odnosno upotrebu degresivne metode obračuna amortizacije:

.....

2. poglavlje: Temeljne računovodstvene kategorije

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjem pojmova prema različitim podjelama:

1. _____ je ukupna vrijednost sredstava kojom poduzetnik raspolaže u obavljanju svojeg poslovanja.

2. Nabroji tri (3) najpoznatija oblika imovine koji se javljaju u poslovanju:

.....
.....
.....

3. S obzirom na vijek upotrebe, imovina može biti ili
Isto tako, s obzirom na pojavne oblike, imovina može biti ili

4. Što od sljedećeg ne pripada dugotrajnoj imovini prema pojavnom obliku?

- a) financijska imovina
- b) nematerijalna imovina
- c) zalihe
- d) materijalna imovina

5. Dugotrajna financijska imovina predstavlja sva financijska ulaganja odnosno novčane plasmane poduzeće s rokom povrata _____ od godine dana.

6. Što od sljedećeg pripada kratkotrajnoj imovini prema pojavnom obliku?

- a) stambena zgrada
- b) novčana sredstva
- c) patent
- d) ulaganje u dionice

7. Izvori imovine s obzirom na vlasništvo mogu biti ili izvori. Vlastite izvore imovine predstavlja kapital koji posjeduju poduzeća.

8. Razlika između tržišne vrijednosti dionica u trenutku njihova emitiranja i nominalne vrijednosti emitiranih dionica naziva se:
- upisani temeljni kapital
 - zakonska pričuva
 - goodwill
 - premija na emitirane dionice
9. Obveza je sadašnja obveza poduzeća koja je proizašla iz.....poslovnih događaja za čije se podmirenje u očekuje odljev novčanih sredstava.
10. Financijski rezultat predstavlja razliku između i obračunskog razdoblja. Ako su prihodi veći od rashoda, tada iskazujemo financijski rezultat. U suprotnom slučaju, kada su rashodi veći od prihoda, tada iskazujemo financijski rezultat.

B. Zadatci za vježbu:

1. zadatak – razvrstavanje imovine prema vijeku upotrebe

U poduzeću „Alfa” raspolažu sa sljedećom imovinom koju je potrebno razvrstati s obzirom na vijek upotrebe:

stroj, zaliha sirovine i materijala, potraživanje od kupaca, dani zajam s rokom dospijeca 10 mjeseci, MS Windows, dani depozit s rokom oročenja 15 mjeseci, novac u blagajni, kupljene obveznice s rokom dospijeca 5 godina, poslovna zgrada.

IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”	
DUGOTRAJNA IMOVINA	KRATKOTRAJNA IMOVINA

2. zadatak – razvrstavanje dugotrajne imovine prema pojavnom obliku

U poduzeću „Alfa” raspolažu sa sljedećom dugotrajnom imovinom koju je potrebno razvrstati prema pojavnom obliku (tri kategorije):

depoziti kod banke, poslovna zgrada, namještaj, pravo na zaštitni znak i žig, kupljene obveznice, knjiga, softver, licencija, fotokopirni stroj.

DUGOTRAJNA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”		
NEMATERIJALNA IMOVINA	MATERIJALNA IMOVINA	FINANCIJSKA IMOVINA

3. zadatak – razvrstavanje dugotrajne imovine prema pojavnom obliku

U poduzeću „Alfa” raspolažu sa sljedećom dugotrajnom imovinom koju je potrebno razvrstati prema pojavnom obliku:

kupljene dionice, poljoprivredno zemljište, potraživanje za potrošački kredit na 2 godine, kamion, koncesija za pitku vodu, PC, goodwill, dani zajam povezanom poduzeću, patent za proizvodnju.

DUGOTRAJNA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
NEMATERIJALNA IMOVINA	MATERIJALNA IMOVINA	FINANCIJSKA IMOVINA	DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

4. zadatak – razvrstavanje kratkotrajne imovine prema pojavnom obliku

U poduzeću „Alfa” raspolažu sa sljedećom kratkotrajnom imovinom (obrnim sredstvima) koju je potrebno razvrstati prema pojavnom obliku:

potraživanja od kupca „Beta”, zalihe šećera u skladištu, primljeni čekovi, žiro račun, zalihe sokova u restoranu, potraživanja od skladištara za manjak, devizni račun, kupljeni komercijalni zapisi, euri u blagajni.

KRATKOTRAJNA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
ZALIHE	POTRAŽIVANJA	FINANCIJSKA IMOVINA	NOVČANA SREDSTVA

5. zadatak – razvrstavanje financijske imovine:

U poduzeću „Alfa” raspoložu sa sljedećom financijskom imovinom koju treba razvrstati prema dospijeću ovisno o tome dospijeva li unutar godine dana:

primljena mjenica, kupljeni blagajnički zapisi, kupljene dionice, kupljene obveznice na rok od 10 godina, kupljene obveznice na rok od 6 mjeseci, dani kredit na rok od 14 mjeseci, oročeni depozit na rok od 2 godine, dani kredit na rok od 11 mjeseci, oročeni depozit kod banke na rok od 3 mjeseca.

FINANCIJSKA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”	
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

6. zadatak – razvrstavanje izvora imovine prema vlasništvu

U poduzeću „Alfa” d. d. imaju sljedeće izvore imovine koje je potrebno razvrstati s obzirom na vlasništvo:

izdane obveznice, emitirane dionice, obveze prema dobavljaču „Gama”, zadržana dobit, obveze za primljeni kredit, zakonske pričuve, obveze za porez na dobit.

IZVORI IMOVINE PODUZEĆA „ALFA”	
KAPITAL	OBVEZE

7. zadatak – razvrstavanje obveza prema ročnosti

U poduzeću „Alfa” imaju sljedeće obveze koje je potrebno razvrstati s obzirom na ročnost (rok dospijea obveze):

primljeni kredit s rokom dospijea 14 mjeseci, primljeni zajam s rokom dospijea 11 mjeseci, primljeni predujam, obveza za porez na dobit, dugoročne obveze prema povezanom poduzeću, izdana mjenica.

OBVEZE PODUZEĆA „ALFA”	
DUGOROČNE OBVEZE	KRATKOROČNE OBVEZE

8. zadatak – razvrstavanje imovine, obveza i kapitala

U poduzeću „Alfa” imaju sljedeću imovinu, obveze i kapital koje je potrebno razvrstati po pojavnim oblicima odnosno ročnosti:

obveze prema dobavljačima, upravna zgrada, kupljene dionice, primljeni dugoročni kredit, žiro račun, upisani temeljni kapital, zaliha trgovačke robe, dugoročno potraživanje od države, primljeni ček, potraživanja od kupaca, softver.

IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
DUGOTRAJNA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
NEMATERIJALNA IMOVINA	MATERIJALNA IMOVINA	FINANCIJSKA IMOVINA	DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

KRATKOTRAJNA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
ZALIHE	POTRAŽIVANJA	FINANCIJSKA IMOVINA	NOVČANA SREDSTVA

IZVORI IMOVINE PODUZEĆA „ALFA”		
KAPITAL	DUGOROČNE OBVEZE	KRATKOROČNE OBVEZE

9. zadatak – razvrstavanje imovine, obveza i kapitala

U poduzeću „Alfa” imaju sljedeću imovinu, obveze i kapital koje je potrebno razvrstati po pojavnim oblicima odnosno ročnosti:

upisani temeljni kapital, zaliha gotovih proizvoda, mobitel, franšiza, primljene mjenice, kupljene obveznice s rokom dospijanja 10 godina, dugoročno potraživanje s osnove leasinga, zgrada u pripremi, obveze za porez na dohodak, izdaci za razvoj, stado ovaca, obveze za isplatu dividendi, zaliha gotovih proizvoda, potraživanje od države za preplaćeni porez, zaliha ambalaže, tekući račun, preneseni gubitak, izdane obveznice na rok dospijanja 5

godina, pričuve za otkup trezorskih dionica, dani kratkoročni depozit, primljeni dugoročni depozit, primljeni kratkoročni kredit.

IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
DUGOTRAJNA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
NEMATERIJALNA IMOVINA	MATERIJALNA IMOVINA	FINANCIJSKA IMOVINA	DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

KRATKOTRAJNA IMOVINA PODUZEĆA „ALFA”			
ZALIHE	POTRAŽIVANJA	FINANCIJSKA IMOVINA	NOVČANA SREDSTVA

IZVORI IMOVINE PODUZEĆA „ALFA”		
KAPITAL	DUGOROČNE OBVEZE	KRA TKOROČNE OBVEZE

10. zadatak – razvrstavanje prihoda prema pojavnom obliku

U poduzeću „Alfa” ostvareni su sljedeći prihodi koje je potrebno razvrstati prema pojavnom obliku:

prihod od pozitivnih tečajnih razlika, prihod od prodaje trgovačke robe, prihod od dividendi, prihod od najma, inventurni višak, dobit od prodaje poslovne zgrade.

PRIHODI PODUZEĆA „ALFA”		
POSLOVNI PRIHODI	FINANCIJSKI PRIHODI	OSTALI PRIHODI

11. zadatak – razvrstavanje rashoda prema pojavnom obliku

U poduzeću „Alfa” ostvareni su sljedeći rashodi (troškovi) koje je potrebno razvrstati prema pojavnom obliku:

troškovi plaće zaposlenicima, amortizacija, rashodi od kamata, troškovi prodanih proizvoda, inventurni manjak, režijski troškovi, troškovi negativnih tečajnih razlika, utrošene sirovine, trošak štete u skladištu trgovačke robe.

RASHODI PODUZEĆA „ALFA”		
POSLOVNI RASHODI	FINANCIJSKI RASHODI	OSTALI RASHODI

12. zadatak – razvrstavanje prihoda i rashoda prema pojavnom obliku

U poduzeću „Alfa” ostvareni su sljedeći prihodi i rashodi koje je potrebno razvrstati prema pojavnom obliku:

troškovi kamata na primljeni kredit, prihodi od kamata na dani depozit, inventurni manjak na skladištu gotovih proizvoda, prihodi od prodaje robe, inventurni višak na zalihama sirovine, troškovi plaće radnicima

PRIHODI PODUZEĆA „ALFA”		
POSLOVNI PRIHODI	FINANCIJSKI PRIHODI	OSTALI PRIHODI

RASHODI PODUZEĆA „ALFA”		
POSLOVNI RASHODI	FINANCIJSKI RASHODI	OSTALI RASHODI

13. zadatak – razvrstavanje prihoda i rashoda prema pojavnom obliku

U poduzeću „Alfa” ostvareni su sljedeći prihodi i rashodi koje je potrebno razvrstati prema pojavnom obliku:

troškovi prodane robe, plaćene kamate na primljeni zajam, naplata sumnjivih i spornih potraživanja, naplaćene kamate, prihodi od pružanja usluga, otpis sitnog inventara, prihod od udjela u dobiti povezanog poduzeća, plaćena kazna po sudskoj presudi, trošak prijevoza zaposlenika na posao.

PRIHODI PODUZEĆA „ALFA”		
POSLOVNI PRIHODI	FINANCIJSKI PRIHODI	OSTALI PRIHODI

RASHODI PODUZEĆA „ALFA”		
POSLOVNI RASHODI	FINANCIJSKI RASHODI	OSTALI RASHODI

14. zadatak – izračun pozitivnog financijskog rezultata

U poduzeću „Alfa” ostvareni su tijekom poslovne godine sljedeći prihodi i rashodi (troškovi). Izračunaj konačni financijski rezultat – neto dobit / (gubitak) tekuće godine. Stopa poreza na dobit u RH iznosi 20 %.

PRIHODI / RASHODI	IZNOS (U KUNAMA)
prihodi od prodaje robe	150.000,00
amortizacija	12.000,00
prihod od kamata	5.000,00
troškovi prodanih proizvoda	65.000,00
utrošeni materijal	18.000,00
otpis sitnog inventara	2.000,00
troškovi plaćene kazne	8.000,00

Izračun:

.....
.....
.....
.....
.....

15. zadatak – izračun negativnog financijskog rezultata

U poduzeću „Alfa” ostvareni su tijekom poslovne godine sljedeći prihodi i rashodi (troškovi). Izračunaj konačni financijski rezultat – neto dobit / (gubitak) tekuće godine. Stopa poreza na dobit u RH iznosi 20 %.

PRIHODI / RASHODI	IZNOS (U KUNAMA)
prihod od prodaje robe	800.000,00
troškovi plaće zaposlenicima	360.000,00
prihod od najma	120.000,00
troškovi od kamata na primljeni kredit	18.000,00
prihod od kamata	80.000,00
trošak amortizacije opreme	9.000,00
prihod od pružanja usluga	230.000,00
trošak nabave prodane robe	700.000,00
inventurni višak na skladištu sirovina	10.000,00
inventurni manjak na skladištu robe	1.000,00
trošak negativnih tečajnih razlika	12.000,00
trošak održavanja	165.000,00
režijski troškovi (struja, voda, plin)	65.000,00

Izračun:

.....
.....
.....
.....
.....

16. zadatak – donošenje odluke o klasificiranju stavaka kod nabave

U poduzeću „Alfa” su tijekom poslovne godine nabavljene (kupljene) sljedeće stavke koje je potrebno razvrstati (klasificirati) u odgovarajuće skupine sukladno njihovoj prirodi: *set alata za manje popravke (nabavna vrijednost 750,00 kuna), laptop, set flomastera za uredsko poslovanje, samostojeća vješalica, klima uređaj, sredstvo za čišćenje.*

NABAVLJENE STAVKE PODUZEĆA „ALFA”		
DUGOTRAJNA IMOVINA	SITNI INVENTAR	TROŠAK

17. zadatak – razlikovanje prihoda od primitka (priljeva) i rashoda od izdatka (odljeva)

U poduzeću „Alfa” potrebno je tijekom poslovne godine razlikovati sljedeće poslovne događaje, pri čemu treba prepoznati je li riječ o kategorijama za izračun financijskog rezultata (prihodi/rashodi) ili o novčanom toku (primitak/izdatak):

isplata plaće zaposlenicima, utrošak materijala u proizvodnji, naplata fakture za prodanu robu na žiro račun, prihod od prodaje robe kupcima, isplata dobavljaču za kupljeni materijal, trošak obračuna plaće zaposlenicima.

POSLOVNI DOGAĐAJI U PODUZEĆU „ALFA”			
PRIHOD	PRIMITAK (PRILJEV)	RASHOD (TROŠAK)	IZDATAK (ODLJEV)

18. zadatak – određivanje vremenskog redoslijeda poslovnih događaja (prihoda/primitaka i rashoda/izdataka)

U poduzeću „Alfa” potrebno je tijekom poslovne godine odrediti vremenski redoslijed između prihoda i primitaka (priljeva) odnosno između rashoda i izdataka (odljeva). Označi rednim brojevima 1. i 2. koji se poslovni događaj vremenski evidentira kao prvi, a koji kao drugi, odnosno označi oba poslovna događaja rednim brojem 1. ako se događaju istovremeno.

POSLOVNI DOGAĐAJI U PODUZEĆU „ALFA”	REDNI BROJ
- prodaja robe i izdavanje fakture kupcu	—
- naplata od kupca po izdanoj fakturi	—
- isplata plaće zaposlenicima sa žiro računa	—
- obračun bruto i neto plaće na teret troškova	—
- obračun troška amortizacije za poslovnu zgradu	—
- kupnja poslovne zgrade	—
- trošak uredskog materijala	—
- kupnja uredskog materijala (olovke, papir)	—
- isplata dividende dioničarima	—
- izglasavanje dividende na skupštini dioničara	—
- plaćanje dobavljaču sa žiro računa	—
- kupnja robe i zaprimanje fakture od dobavljača	—

3. poglavlje: Računovodstvene isprave

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjem pojmova prema različitim podjelama:

1. Knjigovodstvena isprava je dokument ili zapis o nastanku poslovnog događaja. Drugi naziv za knjigovodstvenu ispravu je _____.

2. Nabroji tri (3) vrste računovodstvenih isprava prema namjeni:

.....
.....
.....

3. Računovodstvene isprave koje nastaju izvan poduzeća odnosno kod njegovih poslovnih partnera zovu se ili računovodstvene isprave.

4. Računovodstvene isprave koje predstavljaju nastajanje samo jedne transakcije, a sastavljaju se u jednom ili više primjeraka, nazivaju se:

- a) zbrojne ili skupne računovodstvene isprave
- b) elektroničke računovodstvene isprave
- c) nalogodavajuće računovodstvene isprave
- d) originalne ili izvorne računovodstvene isprave

5. Nabroji tri (3) različite vrste kontrole računovodstvenih isprava:

.....
.....
.....

6. Kontrola računovodstvenih isprava kojom se provjerava je li događaj stvarno naziva se kontrola suštinske ispravnosti.

7. Isprave platnog prometa u arhivi poduzeća čuvaju se najmanje:

- a) 3 godine
- b) 11 godina
- c) 7 godina
- d) 20 godina

8. U novije vrijeme, suvremeni oblik arhiviranja predstavlja digitalizacija odnosno _____ kompletne poslovne dokumentacije.

9. Porez na dodanu vrijednost (PDV) predstavlja porez koji za razliku od poreza ne snosi onaj koji ga i uplaćuje u državni proračun.

10. Računovodstvena isprava skladišne evidencije robe je:

- a) nalog za plaćanje
- b) izdatnica
- c) uplatnica u blagajnu poduzeća
- d) autobusna karta

B. Zadaci za vježbu:

1. zadatak – likvidatura ulaznog računa

Poduzeće „Alfa” zaprimilo je sljedeći ulazni račun (fakturu) za isporučeno piće od svog dobavljača – diskont pića „Brzi” s kojim ima sklopljen ugovor u kojem je dogovoren rabat od 10 % na cijene. Izvrši likvidaturu zaprimljenog računa i provjeri sa stanovišta formalne, suštinske i računске ispravnosti je li račun korektno ispostavljen.

Kada završiš s likvidaturom, odgovori na sljedeća pitanja:

1. Pronađi pogreške na računu i objasni koji od obveznih elemenata računa nedostaju ili su krivo iskazani.
2. Može li se zaprimljeni račun proslijediti na daljnju računovodstvenu obradu?
3. Je li ovaj račun mogao biti iskazan i ispostavljen u eurima umjesto u kunama?

DISKONT PIĆA „BRZI” d. o. o.
Slavonska avenija 100
10000 Zagreb
OIB: 87634598712

ALFA d. o. o.
Vlaška 32
10 000 Zagreb
OIB: 89567812345

Račun

Redni broj	Opis	Količina	Jedinica mjere	Cijena	Iznos:
1.	Sok Coca Cola 2,0 l	100	kom	9,50	95,00
2.	Pivo Tuborg 0,33 l	50	kom	4,20	210,00

UKUPNO KUNA: 305,00

RABAT 5 % 15,25

PRODAJNA CIJENA BEZ PDV-a (osnovica za obračun PDV-a): 289,75

PDV 20 % 57,95

UKUPNO KUNA S PDV-om: 347,70

SLOVIMA: tristo četrdeset sedam kuna i sedamdeset lipa

Ukupan iznos računa uplatite na žiro račun izdavatelja računa 2360000-1234567890 s pozivom na broj odobrenja 00 2012 u roku 8 dana od dana njegova izdavanja.

Odgovori:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. poglavlje: Računovodstveni konto i kontni plan

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjem pojmova prema različitim podjelama:

1. Konto je najznačajniji instrument računovodstvene evidencije s obzirom na to da predstavlja, a ne računovodstvenog obuhvaćanja.

2. Što od navedenog ne pripada elementima, tj. podacima koje treba sadržavati svaki konto:

- a) naziv konta
- b) datum nastanka poslovne promjene
- c) telefonski broj osobe koja provodi knjiženje u računovodstvu
- d) vrijednosni izraz poslovne promjene iskazan u novčanim jedinicama

3. Nabroji tri (3) osnovna elementa T-konta:

.....
.....
.....

4. Načelo bilančne ravnoteže predstavlja temeljno načelo računovodstva kod kojeg se sva provode najmanje jedanput na dugovnu stranu i najmanje jedanput na potražnu stranu konta. Može se prikazati sljedećom računovodstvenom jednakošću koja uvijek ostaje u ravnoteži:

..... =

5. U računovodstvenoj praksi svaka knjigovodstvena stavka ima svoju knjigovodstvenu

6. Koji od navedenih konta ne pripada podjeli konta po obliku:

- a) analitički konto
- b) konto po foliju
- c) konto po pagini
- d) T-konto

7. Nabroji četiri (4) osnovne varijante evidentiranja poslovnih promjena na kontima stanja:

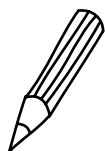
.....
.....
.....
.....

8. Koji od sljedećih konta ne pripada kontima uspjeha:

- a) konto prihoda
- b) konto izvanbilančne evidencije
- c) konto financijskog rezultata
- d) konto rashoda

9. Samostalni ili potpuni konto svaki je konto koji samostalno iskazuje podatke o i imovine, kapitala, obveza, prihoda i rashoda, neovisno o podacima ostalih konta.

10. Obično se kontni plan zasniva na sustavu. S druge strane, kompozicija sastavljanja kontnog plana može se temeljiti na ili principu.

B. Zadaci za vježbu:

1. zadatak – izračun zaključnog stanja na kontu aktive (povećanje salda)

Na kontu aktive početno stanje (PS) na dugovnoj strani konta iznosi 10 kuna – to je stanje koje je konto imao na prvi dan u tekućoj godini. Izračunaj i upiši zaključno stanje (ZS), dakle konačno stanje koje je konto imao na zadnji dan u tekućoj godini ako su bile dvije transakcije tijekom godine, obje na lijevoj, dugovnoj strani, što znači da se povećava stanje na tom kontu.

KONTO AKTIVE	
PS 10	
20	
50	
	ZS ___

2. zadatak – izračun zaključnog stanja na kontu aktive (smanjenje salda)

Na kontu aktive početno stanje (PS) na dugovnoj strani konta iznosi 100 kuna. Izračunaj i upiši zaključno stanje (ZS) ako su bile dvije transakcije tijekom godine, obje na desnoj, potražnoj strani, što znači da se smanjuje stanje na tom kontu.

KONTO AKTIVE	
PS 100	
	15
	45
	ZS ___

3. zadatak – izračun zaključnog stanja na kontu pasive (povećanje salda)

Na kontu pasive početno stanje (PS) na potražnoj strani konta iznosi 200 kuna. Izračunaj i upiši zaključno stanje (ZS) ako su bile dvije transakcije tijekom godine, obje na desnoj, potražnoj strani, što znači da se povećava stanje na tom kontu.

KONTO PASIVE	
	PS 200
	60
	70
ZS ___	

4. zadatak – izračun zaključnog stanja na kontu pasive (smanjenje salda)

Na kontu pasive početno stanje (PS) na potražnoj strani konta iznosi 400 kuna. Izračunaj i upiši zaključno stanje (ZS) ako su bile dvije transakcije tijekom godine, obje na lijevoj, dugovnoj strani, što znači da se smanjuje stanje na tom kontu.

KONTO PASIVE	
	PS 400
100	
140	
ZS ___	

5. zadatak – izračun zaključnog stanja na dva različita konta

Poduzeće „Alfa” ima dva konta na kojima je prikazano početno stanje (PS je stanje na dan 01. 01. 2011.) i promet koji je tijekom 2011. godine knjižen na tome kontu. Izračunaj i upiši zaključno stanje za 2011. godinu (ZS je stanje na dan 31. 12. 2011.).

KONTO A		KONTO B	
PS 1.000	150	2.120	PS 3.000
200	550	65	380
700		331	650
1.000		500	
		130	

6. zadatak – jednakost računovodstvene transakcije (načelo bilančne ravnoteže)

Poduzeće „Alfa” treba proknjižiti jedan poslovni događaj na dolje navedena konta, pri čemu treba poštovati jednakost dugovne i potražne strane. Upiši iznos stavke na kontu C.

KONTO A	KONTO B	KONTO C
750	150	

7. zadatak – evidentiranje jednostavnih poslovnih događaja

Poduzeće „Alfa” ima početno stanje na žiro računu u iznosu od 120.000 kuna. Tijekom poslovne godine bilo je pet različitih poslovnih događaja koje treba proknjižiti na konto žiro računa i na odgovarajuća protukonta (novčani priljev se na kontu žiro računa knjiži sa lijeve, dugovne strane, pri čemu se na protukonto knjiži sa desne, potražne strane i obrnuto za novčani odljev). Na kraju treba napraviti zaključno stanje na kontu žiro računa.

Poslovni događaji:

1. Blagajnik je podigao 20.000 kuna sa žiro računa i uplatio gotovi novac u blagajnu.
2. Plaćena je obveza prema dobavljaču u iznosu od 32.000 kuna (PS).
3. Kupci su uplatili dugovanje u iznosu od 18.000 kuna (PS).
4. Primljen je kredit od banke u iznosu od 50.000 kuna.
5. Isplaćena je plaća zaposlenicima u iznosu od 60.000 kuna (PS).

ŽIRO RAČUN	BLAGAJNA
PS 120.000	

OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA	POTRAŽIVANJE OD KUPACA				
PS 32.000	PS 18.000				
OBVEZA ZA PRIMLJENI KREDIT	OBVEZA ZA ISPLATU PLAĆE				
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">P</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">S</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">60.000</td> </tr> </table>	P	S	60.000	
P	S				
60.000					

8. zadatak – evidentiranje jednostavnih poslovnih događaja na kontima aktive i pasive

Poduzeće „Alfa” tijekom godine je imalo sljedeće jednostavne poslovne događaje koje treba evidentirati (proknjižiti) na dolje navedena konta aktive i pasive te izračunati iznos ukupne novčane vrijednosti svih konta aktive i pasive.

a) Osnovano je poduzeće i osnivači su upisali temeljni kapital i uplatili ga na žiro račun u iznosu od 200.000,00 kuna:

ŽIRO RAČUN	UPISANI TEMELJNI KAPITAL

b) Kupljen je stroj i od dobavljača je primljena faktura u iznosu od 55.000 kuna:

STROJ	OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

c) Plaćena je obveza prema dobavljaču za kupljeni stroj sa žiro računa:

ŽIRO RAČUN	OBVEZA PREMA DOBAVLJAČIMA

Izračun:

.....

.....

.....

9. zadatak – evidentiranje jednostavnih poslovnih događaja na kontima aktive, pasive, prihoda i rashoda

Poduzeće „Alfa” je tijekom 2011. godine imalo sljedeće jednostavne poslovne događaje koje treba evidentirati (proknjižiti) na dolje navedena konta aktive, pasive, prihoda i rashoda.

- a) Poduzeće je prodalo robu kupcima i izdalo račun u iznosu od 12.000 kuna. Proknjiži potraživanje od kupaca i prihod od prodaje (ako znamo da vrijedi pravilo jednakosti dugovne i potražne strane, a prihodi se uvijek knjiže na potražnoj strani).

POTRAŽIVANJE OD KUPACA (KONTO AKTIVE)	PRIHOD OD PRODAJE (KONTO PRIHODA)

- b) Poduzeće je zaprimilo račun za potrošenu električnu energiju od dobavljača u iznosu od 2.300 kuna. Proknjiži obvezu prema dobavljaču i trošak (ako znamo da vrijedi pravilo jednakosti dugovne i potražne strane, a troškovi se uvijek knjiže na dugovnoj strani).

OBEZE PREMA DOBAVLJAČIMA (KONTO PASIVE)	TROŠKOVI ELEKTRIČNE ENERGIJE (KONTO TROŠKOVA)

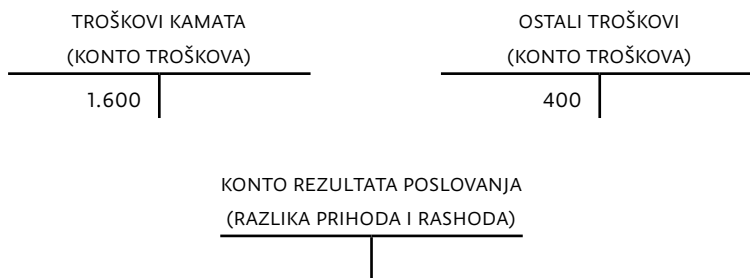
- c) Poduzeće je primilo uplatu od kupca iz a) dijela zadatka na svoj žiro račun u iznosu od 12.000 kuna. Proknjiži zatvaranje potraživanja od kupaca i novčani priljev na žiro račun (ako znamo da vrijedi pravilo jednakosti dugovne i potražne strane, a zatvaranje potraživanja treba knjižiti na obrnutoj strani od one na koju smo knjižili potraživanje).

POTRAŽIVANJE OD KUPACA (KONTO AKTIVE)	ŽIRO RAČUN (KONTO AKTIVE)
5° 12.000	

10. zadatak – izračun i knjiženje financijskog rezultata

Poduzeće „Alfa” je tijekom 2012. godine imalo sljedeće prihode i rashode. Na kraju poslovne godine izračunaj razliku prihoda i rashoda, proknjiži zatvaranje prihoda i rashoda sa 31. 12. i proknjiži financijski rezultat za 2012. godinu na konto rezultata poslovanja.

PRIHOD OD PRUŽANJA USLUGA (KONTO PRIHODA)	PRIHOD OD PRODAJE (KONTO PRIHODA)
30.000	78.000
	12.000
TROŠKOVI PRODANIH PROIZVODA (KONTO TROŠKOVA)	TROŠKOVI AMORTIZACIJE (KONTO TROŠKOVA)
48.000	12.500
7.500	

11. zadatak – knjiženje na nesamostalno konto

Poduzeće „Alfa” posjeduje poslovnu zgradu koja je u poslovnim knjigama evidentirana kao dugotrajna materijalna imovina u iznosu od 1.000.000 kuna. Na kraju poslovne godine obračunata je godišnja amortizacija za poslovnu zgradu u iznosu od 25.000 kuna. Proknjiži amortizaciju za zgradu upotrebom nesamostalnog konta ispravka vrijednosti zgrade. Nakon što proknjižiš amortizaciju, izračunaj sadašnju vrijednost zgrade.

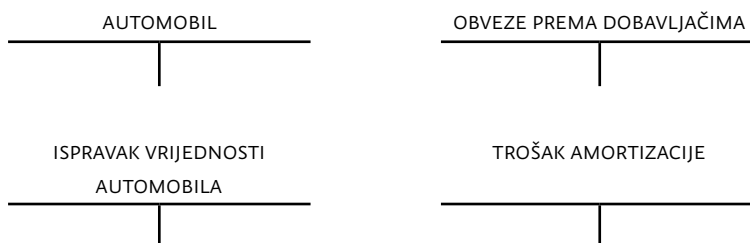
Sadašnja vrijednost zgrade =

12. zadatak – knjiženje na nesamostalno konto

Poduzeće „Alfa” nabavilo je automobil i obračunalo godišnju amortizaciju za korištenje automobila u toj poslovnoj godini. Proknjiži ova dva poslovna događaja i izračunaj sadašnju vrijednost automobila na kraju poslovne godine.

Poslovni događaji:

- 1) Kupljen je automobil i primljena je faktura od dobavljača u iznosu od 250.000 kuna.
- 2) Obračunata je amortizacija u iznosu od 50.000 kuna.

Sadašnja vrijednost automobila =

13. zadatak – odnos između sintetičkog i analitičkih konta

Poduzeće ima u analitičkom knjigovodstvu kupaca sljedeća stanja na analitičkim kontima pojedinih kupaca. Upiši stanje na sintetičkom računu glavne knjige:

POTRAŽIVANJE OD KUPCA A	POTRAŽIVANJE OD KUPCA B	POTRAŽIVANJE OD KUPCA C
800	700	500
POTRAŽIVANJA OD KUPACA (SINTETIČKI KONTO)		

14. zadatak – odnos između sintetičkog i analitičkih konta

Poduzeće „Alfa” je tijekom siječnja 2012. primilo pet računa od različitih dobavljača:

- Račun br. 12 od dobavljača „Beta” u iznosu od 520 kuna,
- Račun br. 223 od dobavljača „Gama” u iznosu od 1.100 kuna,
- Račun br. 9865 od dobavljača „Delta” u iznosu od 3.600 kuna,
- Račun br. 228 od dobavljača „Gama” u iznosu od 370 kuna,
- Račun br. 13 od dobavljača „Beta” u iznosu od 180 kuna.

Proknjiži zaprimljene račune na analitičkim računima posebno za svakog dobavljača. Napravi zaključno stanje na analitičkim kontima i upiši zaključno stanje na sintetičkom kontu glavne knjige na kojem se prate obveze prema dobavljačima.

OBVEZE PREMA DOBAVLJAČU „BETA”	OBVEZE PREMA DOBAVLJAČU „GAMA”	OBVEZE PREMA DOBAVLJAČU „DELTA”
OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA (SINTETIČKI KONTO)		

15. zadatak – brojevi konta u kontnom planu

Poduzeće „Alfa” je za evidentiranje poslovnih događaja koristilo dolje navedena konta koja pripadaju kontnom planu za poduzetnike. Za svaki konto navedi kojem razredu kontnog plana pripada i upiši odgovarajuće slovo već prema tome ulazi li konto u bilancu (B) ili u račun dobiti i gubitka (R).

BROJ KONTA	RAZRED U KONTNOM PLANU	BILANCA (B) ILI RAČUN DOBITI I GUBITKA (R)
100		
710		
910		
310		
020		
760		

5. poglavlje: Poslovne knjige

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjem pojmova prema različitim podjelama:
 1. Poslovne knjige su računovodstvene evidencije u koje unosimo podatke o nastalim poslovnim promjenama, kako, tako i
 2. Osnovni dokument na kojem se ručno evidentira svaka pojedinačna računovodstvena transakcija zove se temeljnica za _____ .
 3. Kod računovodstvenog sustava baziranog na računalu, podatci se umjesto u dnevnik obično unose u:
 - a) bazu podataka
 - b) kladište
 - c) odjel računovodstva
 - d) dostavno vozilo
 4. Nabroji dvije (2) osnovne poslovne knjige:
.....
.....
 5. Drugi naziv za dnevnik jest
 6. Koji od navedenih elemenata ne pripada klasičnom obliku računa glavne knjige:
 - a) datum transakcije i kratko objašnjenje transakcije
 - b) lijeva strana koja se zove dugovna strana
 - c) saldo računa koji se upisuje kod svake promjene dugovne ili potražne strane
 - d) analitička evidencija osobnih dohodaka zaposlenika
 7. Pomoćne poslovne knjige služe za knjiženje analitičkih podataka osnovnih sintetičkih konta iz

8. Analitička evidencija namijenjena za evidenciju građevinskih objekata, postrojenja i opreme zove se:

- a) analitička evidencija zaliha sirovina i materijala
- b) analitička evidencija kupaca
- c) analitička evidencija dugotrajne materijalne imovine
- d) analitička evidencija trgovačke robe

9. Nabroji dvije (2) ostale pomoćne poslovne knjige u koje se upisuju računi:

.....
.....

10. Knjiga _____ pomoćna je poslovna knjiga koja se vodi kod oblika poslovnog udruživanja koje odgovara dioničkom društvu (d. d.).

B. Zadaci za vježbu:

1. zadatak – odnos između dnevnika i glavne knjige

Poduzeće „Alfa” evidentira sljedeće poslovne događaje u dva datuma knjiženja (14. 1. 2012. i 15. 1. 2012.) paralelno u dnevniku i u glavnoj knjizi. Proknjiži sva četiri poslovna događaja u dnevniku i na kontima glavne knjige. Dodatno evidentiraj potraživanje od kupaca iz poslovnih događaja 1. i 3. na analitičkim kontima. Na kraju izračunaj i upiši ukupan promet u dnevniku do 15. 1. 2012. odnosno stanje (So) na dan 15. 1. 2012. na kontima pod pretpostavkom da su ovo bili jedini poslovni događaji.

- 1) 14. 1. 2012. prodaja robe kupcu „Beta” i izdavanje računa br. 3 u iznosu od 27.000 kuna (evidentira se na kontu potraživanja od kupaca i na kontu prihoda od prodaje).
- 2) 14. 1. 2012. kupnja stroja od dobavljača „Omega” i zaprimanje računa br. 234 u iznosu od 98.000 kuna (evidentira se na kontu stroj i na kontu obveze prema dobavljačima).
- 3) 15. 1. 2012. prodaja robe kupcu „Gama” i izdavanje računa br. 4 u iznosu od 56.000 kuna (evidentira se na kontu potraživanja od kupaca i na kontu prihoda od prodaje).
- 4) 15. 1. 2012. plaćanje kupljenog stroja dobavljaču „Omega” temeljem zaprimljenog računa iz poslovnog događaja pod brojem 2 (evidentira se na kontu obveze prema dobavljačima i na kontu žiro račun). Žiro račun ima početno stanje na dugovnoj strani (PS = 100.000 kuna).

Dnevnik:

DATUM	OBJAŠNENJE	KONTO	DUGUJE	POTRAŽUJE
14. 1. 2012.				
14. 1. 2012.				
14. 1. 2012.				
14. 1. 2012.				
15. 1. 2012.				
15. 1. 2012.				
15. 1. 2012.				
15. 1. 2012.				
Ukupno promet do 15. 1. 2012.:				

Glavna knjiga (prikaz pomoću T-konta):

POTRAŽIVANJE OD KUPACA (SINTETIČKI KONTO)	PRIHOD OD PRODAJE
STROJ	OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA
ŽIRO RAČUN	

Analitička evidencija kupaca (pomoćna knjiga):

POTRAŽIVANJE OD KUPCA „BETA”
(ANALITIČKI KONTO)

--	--

POTRAŽIVANJE OD KUPCA „GAMA”
(ANALITIČKI KONTO)

--	--

2. zadatak – pomoćne poslovne knjige (knjiga blagajne)

Poduzeće „Alfa” vodi kunsku blagajnu za gotovinsko poslovanje. Tijekom jednog poslovnog dana (17. 1. 2012.) bilo je nekoliko novčanih primitaka i izdataka. Zaključno stanje blagajne prethodnog dana iznosilo je 12.300 kuna. Napravi blagajničko izvješće za 17. 1. 2012.

- 1) isplata akontacije zaposleniku M. V. po putnom nalogu (PN 13) u iznosu od 1.200,00 kuna – isplatnica br. 33 (knjiži se na teret potraživanja od zaposlenika).
- 2) isplata akontacije zaposleniku H.V. po putnom nalogu (PN 14) u iznosu od 900,00 kuna – isplatnica br. 34.
- 3) povrat akontacije od zaposlenika P.A. temeljem obračuna putnog naloga (PN 5) u iznosu 120,00 od kuna – uplatnica br. 13 (knjiži se zatvaranje potraživanja od zaposlenika).
- 4) uplata dnevnog utška prodajnog mjesta A u iznosu od 9.750,00 kuna – uplatnica br. 14 (knjiži se u korist prihoda od prodaje).

DATUM	KONTO	OPIS	PRIMITAK	IZDATAK
17. 1. 2012.				
17. 1. 2012.				
17. 1. 2012.				
17. 1. 2012.				
PROMET BLAGAJNE				
SALDO OD 16. 1. 2012.				
SALDO OD 17. 1. 2012.				

6. poglavlje: Knjigovodstvene pogreške

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjem pojmova prema različitim podjelama:

1. Knjigovodstvene pogreške klasificiraju se kao i knjigovodstvene pogreške.

2. Nabroji tri (3) različita koncepta kojima se u praksi pronalaze materijalne pogreške:

.....
.....
.....

3. Da bi se knjigovodstvene pogreške u budućnosti svele na minimum, poželjno je da se u računovodstvenoj evidenciji sve poslovne promjene vode , i

4. Nabroji tri (3) načina ispravljanja knjigovodstvenih pogrešaka u računovodstvenoj evidenciji:

.....
.....
.....

5. Koji se od navedenih načina ispravljanja knjigovodstvenih pogrešaka primjenjuje isključivo kod računalnog unosa podataka:

- a) crveni storno
- b) precrtavanje ili tehnički ispravak
- c) storno s predznakom minus
- d) svi navedeni načini

B. Zadatci za vježbu:

1. zadatak – ispravljanje knjigovodstvenih pogrešaka

Poduzeće „Alfa” je naknadnom kontrolom poslovnih knjiga – salda konti (analitičko knjigovodstvo kupaca i dobavljača) ustanovilo sljedeće pogreške koje je potrebno ispraviti:

- 1) nije knjižen ulazni račun od dobavljača „Beta” za kupnju uredskog materijala u iznosu od 2.050 kuna – potrebno je naknadno proknjižiti račun (knjiži se na teret troškova uredskog materijala, a u korist obveze prema dobavljaču „Beta”).
- 2) pogrešno je dva puta knjižena izlazna faktura prema kupcu „Omega”, u iznosu od 4.242 kune – potrebno je stornirati jednu transakciju primjenom crvenog storna (transakcija je knjižena na teret potraživanja od kupca „Omega”, a u korist prihoda od prodaje).
- 3) pogrešno je knjižena izlazna faktura prema kupcu „Gama”, a zapravo je roba prodana kupcu „Delta” u iznosu od 5.180 kuna – potrebno je preknjižiti potraživanje s analitičkog računa kupca „Gama” na analitički račun kupca „Delta” primjenom storna s predznakom minus.

TROŠAK UREDSKOG MATERIJALA
(SINTETIČKI RAČUN)

POTRAŽIVANJE OD KUPCA „OMEGA” (ANALITIČKI RAČUN)	
4.242	
4.242	

POTRAŽIVANJE PREMA KUPCU
„GAMA” (ANALITIČKI RAČUN)

5.180	
-------	--

OBVEZA PREMA DOBAVLJAČU
„BETA” (ANALITIČKI RAČUN)

PRIHOD OD PRODAJE (SINTETIČKI RAČUN)	
	4.242
	4.242

POTRAŽIVANJE PREMA KUPCU
„DELTA” (ANALITIČKI RAČUN)

--	--

7. poglavlje: Popis imovine i obveza

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjem pojmova prema različitim podjelama:

1. Popis imovine i obveza ili _____ postupak je utvrđivanja stvarnog stanja imovine i obveza poduzeća te usporedba s knjigovodstvenim stanjem.

2. Nabroji tri (3) vrste popisa prema predmetu obuhvata:

.....
.....
.....

3. Ovisno o opsegu poslova koji se moraju obaviti u zadanom vremenskom roku, tj. ovisno o količini imovine koja se popisuje, za obavljanje popisa osniva se jedna ili više za

4. Inventurni viškovi odnosno inventurni manjkovi predstavljaju:

- a) popisne razlike
- b) knjigovodstveno stanje imovine i obveza
- c) kapital poduzeća
- d) stvarno stanje imovine i obveza

5. Nabroji četiri (4) uzroka zbog čega dolazi do popisnih razlika:

.....
.....
.....
.....

B. Zadatci za vježbu:

1. zadatak – inventurne razlike

Poduzeće „Alfa” pristupilo je provođenju redovnog godišnjeg popisa (inventura) sa stanjem na dan 31. 12. 2012. Inventurna komisija usporedila je stvarno stanje s knjigovodstvenim i ustanovila sljedeće inventurne razlike koje treba provesti u poslovnim knjigama:

- 1) prema knjigovodstvenom stanju poduzeće posjeduje 100 kilograma sirovine (nabavna vrijednost iznosi 10 kuna po kilogramu), a stvarno stanje u skladištu je 102 kilograma sirovine – višak od 2 kilograma treba proknjižiti kao zaduženje zalihe sirovina i kao izvanredni prihod.
- 2) prema knjigovodstvenom stanju poduzeće posjeduje 12 osobnih računala, ali komisija je pronašla samo 11 osobnih računala (knjigovodstvena vrijednost računala koje nedostaje iznosi 6.330 kuna) – ovaj inventurni manjak treba proknjižiti kao smanjenje imovine na kontu računala (početno stanje iznosi 82.000 kuna) i kao izvanredni rashod (trošak).

ZALIHE SIROVINE

RAČUNALA

PS 82.000

IZVANREDNI PRIHOD

IZVANREDNI RASHOD

8. poglavlje: Temeljni financijski izvještaji

A. Pitanja za provjeru znanja:

1. Na sljedeća pitanja treba odgovoriti zaokruživanjem samo jednog točnog odgovora od više ponuđenih, nadopunjavanjem rečenica jednom ili više riječi koje nedostaju odnosno nabranjem pojmova prema različitim podjelama:

1. Navedi pet (5) temeljnih financijskih izvještaja prema međunarodnom računovodstvenom standardu 1 (MRS 1):

.....
.....
.....
.....
.....

2. Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji daje sistematizirani pregled imovine, kapitala i obveza poduzeća na određeni datum. S obzirom na tu činjenicu, bilanca se naziva financijskim izvještajem.

3. Što od sljedećeg ne predstavlja kriterij razvrstavanja pozicija u aktivi bilance:

- a) kriterij funkcionalnosti
- b) kriterij ročnosti
- c) kriterij sigurnosti
- d) kriterij likvidnosti

4. Zajednička bilanca poduzeća matice i njegovih podružnica, sastavljena kao da je u pitanju jedinstveni poslovni subjekt, zove se _____ bilanca.

5. Koja se od sljedećih pozicija prema standardnoj strukturi ne nalazi u pasivi bilance:

- a) kapital i pričuve
- b) kratkoročne obveze
- c) aktivna vremenska razgraničenja
- d) dugoročna rezerviranja

6. Račun dobiti i gubitka predstavlja financijski izvještaj prihoda i rashoda poduzeća u obračunskom razdoblju. S obzirom na tu činjenicu, račun dobiti i gubitka naziva se financijskim izvještajem.

7. Nabroji koje se tri (3) vrste prihoda i rashoda evidentiraju u skraćenoj strukturi računa dobiti i gubitka za edukativne svrhe:

.....
.....
.....

8. Nadopuni sljedeću računovodstvenu jednakost:

IMOVINA = OBVEZE + KAPITAL + (..... — UKUPNI RASHODI)

9. Ostala sveobuhvatna dobit pojam je koji obuhvaća sve promjene _____ tijekom razdoblja koje su proizišle iz transakcija i drugih događaja (osim transakcija s vlasnicima).

10. Bilanca koja daje prikaz knjiženja odnosa stanja i prometa svih računa glavne knjige naziva se:

- a) skraćena bilanca
- b) fuzijska bilanca
- c) stečajna bilanca
- d) probna bruto bilanca

B. Zadaci za vježbu:

1. zadatak – sastavljanje bilance

Sastavi bilancu temeljem sljedećih podataka i izračunaj ukupnu aktivu i pasivu:

primljene mjenice 20.000, zaliha sitnog inventara 43.000, zakonske pričuve 900.000, obveze prema dobavljačima 255.850, zgrada u pripremi 275.000, zaliha materijala 128.000, zaliha ambalaže 131.000, ulaganje u komercijalne zapise 5.000, oprema 732.000, godwill 1.000.000, obveze za premije osiguranja 228.300, premija na emitirane dionice 23.000, dani dugoročni depoziti 789.000, koncesija 78.000, stroj 258.000, potraživanja od djelatnika 54.000, izdani čekovi 24.000, primljeni kratkoročni kredit 297.000, dugoročna ulaganja u dionice 56.000, zemljište 25.000, izdane mjenice 3.000, zadržana dobit 12.000, kupci 25.000, primljeni depoziti 50.000, softver 39.000, emitirane dionice 2.754.850, žiro račun 890.000 kuna.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. nematerijalna imovina			
2. materijalna imovina		B. KRATKOROČNE OBVEZE	
3. financijska imovina			
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA			
1. zalihe			
2. potraživanja			
3. financijska imovina			
4. novčana sredstva			
UKUPNO AKTIVA		UKUPNO PASIVA	

2. zadatak – sastavljanje bilance uz izračun jedne bilančne pozicije

Sastavi bilancu temeljem sljedećih podataka i izračunaj točan iznos bilančne pozicije „upisani temeljni kapital” ako znamo da iznos ukupne aktive mora odgovarati iznosu ukupne pasive:

dani predujmovi za opremu 600.000, žiro račun 300.000, zaliha sitnog inventara 178.000, dobit tekuće godine 500.000, poslovna zgrada 2.000.000, primljeni kratkoročni kredit 25.000, zaliha materijala 35.000, blagajna 189.000, udjeli u povezanim društvima

700.000, zaliha gotovih proizvoda 20.000, oprema 115.000, dobavljači 34.000, zemljište 400.000, licencija 23.000, primljeni dugoročni kredit 886.000, kupljeni blagajnički zapisi 25.000, zaliha trgovačke robe 300.000, dugoročna ulaganja u dionice 350.000, primljeni predujmovi 70.000, izdani čekovi 49.000 kuna, **upisani temeljni kapital (?)**.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. nematerijalna imovina			
2. materijalna imovina		B. DUGOROČNE OBVEZE	
		C. KRATKOROČNE OBVEZE	
3. financijska imovina			
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA			
1. zalihe			
2. financijska imovina			
3. novčana sredstva			
UKUPNO AKTIVA		UKUPNO PASIVA	

3. zadatak – sastavljanje računa dobiti i gubitka (pozitivan financijski rezultat)

Sastavi račun dobiti i gubitka temeljem sljedećih podataka i izračunaj financijski rezultat – neto dobit tekuće godine:

prihod od pozitivnih tečajnih razlika 7.000, režijski troškovi 25.000, inventurni višak na skladištu trgovačke robe 500, prihod od prodaje robe 340.000, trošak amortizacije 82.000, rashod od negativnih tečajnih razlika 6.000, trošak požara u skladištu 2.000 kuna.

OPIS	IZNOS
1. Poslovni prihodi	
2. Poslovni rashodi	
3. Financijski prihodi	
4. Financijski rashodi	
5. Izvanredni prihodi	
6. Izvanredni rashodi	
7. Ukupni prihodi	
8. Ukupni rashodi	
9. Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	
10. Porez na dobit (20 %)	
11. Dobit nakon oporezivanja – Neto dobit tekuće godine	

4. zadatak – sastavljanje računa dobiti i gubitka (negativan financijski rezultat)

Sastavi račun dobiti i gubitka temeljem sljedećih podataka i izračunaj financijski rezultat – gubitak tekuće godine:

prihod od pružanja usluga smještaja 220.000, troškovi struje i vode 18.000, prihod od dividende 11.000, troškovi plaće zaposlenicima 77.000, rashod od kamata na kredit 170.000, troškovi telefona i interneta 9.000, inventurni manjak na skladištu sitnog inventara 100, prihod od najma poslovnog prostora 33.000 kuna.

OPIS	IZNOS
1. Poslovni prihodi	
2. Poslovni rashodi	
3. Financijski prihodi	
4. Financijski rashodi	
5. Izvanredni prihodi	
6. Izvanredni rashodi	
7. Ukupni prihodi	
8. Ukupni rashodi	
9. Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	
10. Porez na dobit (20 %)	
11. Gubitak tekuće godine	

5. zadatak – sastavljanje početne i zaključne bilance

Sastavi za poduzeće „Alfa” na početku poslovne godine početnu bilancu (bilanca na dan 1. 1. 201x.). Proknjiži poslovne promjene u prvom polugodištu i nakon toga sastavi polugodišnju bilancu na dan 31.6.201x. temeljem početne bilance i proknjiženih transakcija iz prvog polugodišta. Proknjiži poslovne promjene nastale u drugom polugodištu. Na kraju sastavi zaključnu bilancu (bilanca na dan 31. 12. 201x.) koja će sadržavati podatke iz početne bilance i sve transakcije nastale tijekom cijele poslovne godine (prvo i drugo polugodište).

Konti početne bilance: zaliha gotovih proizvoda 250.000, upisani temeljni kapital 2.000.000, žiro račun 20.000, obveze prema dobavljačima 100.000, stroj 300.000, obveze za dugoročni kredit 500.000, poslovna zgrada 1.800.000, zaliha sirovine i materijala 170.000, potraživanja od kupaca 60.000 kuna.

Početna bilanca poduzeća „Alfa” na dan 1. 1. 201x.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. materijalna imovina			
		B. DUGOROČNE OBVEZE	
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA		C. KRATKOROČNE OBVEZE	
1. zalihe			
2. potraživanja			
3. novčana sredstva			
UKUPNO AKTIVA		UKUPNO PASIVA	

Poslovni događaji (transakcije) nastali u razdoblju 1. 1. – 30. 6. 201x.

1. Kupci su podmirili dugovanje i uplatili na žiro račun 45.000 kuna.
2. Poduzeće „Alfa” je sa žiro računa platilo dobavljačima 31.000 kuna.
3. Banci je vraćen dio glavnice dugoročnog kredita u iznosu od 20.000 kuna.

POTRAŽIVANJE OD KUPACA	ŽIRO RAČUN	OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA
OBVEZE ZA DUGOROČNI KREDIT		

Polugodišnja bilanca poduzeća „Alfa” na dan 30. 6. 201x.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. materijalna imovina			
		B. DUGOROČNE OBVEZE	
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA		C. KRATKOROČNE OBVEZE	
1. zalihe			
2. potraživanja			
3. novčana sredstva			
UKUPNO AKTIVA		UKUPNO PASIVA	

Poslovni događaji (transakcije) nastali u razdoblju 1. 7. – 31. 12. 201x.

4. Poduzeće Alfa primilo je kratkoročni kredit od banke u iznosu od 150.000 kuna.
5. Poduzeće Alfa je sa žiro računa podmirilo sve svoje preostale obveze prema dobavljačima.
6. Poduzeće Alfa primilo je ček od kupca u iznosu od 5.000 kuna.

POTRAŽIVANJE OD KUPACA	ŽIRO RAČUN	OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

Zaključna bilanca poduzeća „Alfa” na dan 31. 12. 201X.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. materijalna imovina		B. DUGOROČNE OBVEZE	
		C. KRATKOROČNE OBVEZE	
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA			
1. zalihe			
2. potraživanja			
3. financijska imovina			
4. novčana sredstva			
UKUPNO AKTIVA		UKUPNO PASIVA	

6. zadatak – sastavljanje temeljnih financijskih izvještaja (pozitivan financijski rezultat)

Poduzeće „Alfa d. d.” ima početnu bilancu sa stanjem na dan 1. 1. 2011. Temeljem početne bilance treba otvoriti početna stanja (PS) na kontima imovine, obveza i kapitala. Tijekom 2011. godine poduzeće je imalo sljedeće poslovne događaje koje treba evidentirati na kontima glavne knjige. Nakon toga treba napraviti zaključno stanje na kontima i sastaviti zaključnu bilancu na dan 31. 12. 2011., kao i račun dobiti i gubitka za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2011.

Poslovni događaji (transakcije koje treba proknjižiti na konta glavne knjige):

1. Kupljena je uredska oprema i zaprimljen je ulazni račun od dobavljača u iznosu od 10.000 kuna.
2. Račun za kupljenu uredsku opremu plaćen je sa žiro računa i podmirena je obveza prema dobavljaču.
3. Prodana je kompletna zaliha trgovačke robe sa zalihe i ispostavljen je izlazni račun kupcu u iznosu od 21.600 kuna (proknjiži razduženje zalihe na teret troškova prodane robe i potraživanje od kupca u korist prihoda od prodaje).
4. Kupac je 50 % od ukupnog potraživanja za trgovačku robu uplatio virmanom na žiro račun.
5. Iz zadržane dobiti isplaćene su dividende u visini od 5.000 kuna.
6. Prodana je proizvodna oprema (dugotrajna materijalna imovina) poslovnom partneru. Knjigovodstvena vrijednost prodane opreme iznosi 20.000 kuna, a prodajna vrijednosti iznosi 30.000 kuna.
7. Poslovni partner je za kupljenu opremu uplatio na blagajnu 5.000 kuna, a za preostali iznos predao je ček.
8. Banka je odobrila i uplatila na žiro račun dugoročni kredit u iznosu od 100.000 kuna.
9. Obračunate su pozitivne tečajne razlike na sredstva u deviznoj blagajni u iznosu od 2.100 kuna.
10. Banci su sa žiro računa plaćene kamate na ime kratkoročnog kredita koje su obračunate po stopi od 10 %.

Na kraju poslovne godine izvršeno je zatvaranje prihoda i rashoda i utvrđen je financijski rezultat:

11. zatvaranje tekućih troškova (rashoda).
12. zatvaranje tekućih prihoda.
13. utvrđivanje razlike prihoda i rashoda – dobit prije oporezivanja (bruto dobiti).
14. obračun poreza na dobit po stopi od 20 %.
15. utvrđivanje dobiti nakon oporezivanja (neto dobiti tekuće godine).

Početna bilanca poduzeća „Alfa d. d.” na dan 1. 1. 2011.

OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. nematerijalna imovina		upisani temeljni kapital	500.000
koncesija	20.000	premija na emitirane dionice	75.000
2. materijalna imovina		zakonske pričuve	200.000
zgrade	300.000	zadržana dobit	15.000
zemljište	250.000	B. DUGOROČNE OBVEZE	
proizvodna oprema	100.000	obveze za primljeni dugoročni kredit	150.000
uredska oprema	40.000	C. KRATKOROČNE OBVEZE	
3. financijska imovina		obveze za izdane čekove	10.000
dani dugoročni krediti	40.000	obveze prema dobavljačima	15.000
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA		obveze za PDV	20.000
1. zalihe		obveze za primljeni kratkoročni kredit	48.000
zalihe materijala	14.000		
zalihe sitnog inventara	15.000		
zalihe trgovačke robe	18.000		
2. novčana sredstva			
žiro račun	200.000		
blagajna	21.000		
devizna blagajna	15.000		
AKTIVA	1.033.000	PASIVA	1.033.000

KONTA AKTIVE (imovine)

--	--	--

--	--

KONTA PASIVE (obveza i kapitala)

--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

KONTA RASHODA

--	--

--

KONTA PRIHODA

--	--	--	--

Zaključna bilanca poduzeća „Alfa d. d.” na dan 31. 12. 2011.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. nematerijalna imovina			
2. materijalna imovina			
		B. DUGOROČNE OBVEZE	
3. financijska imovina		C. KRATKOROČNE OBVEZE	
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA			
1. zalihe			
2. potraživanja			
3. financijska imovina			
4. novčana sredstva			
AKTIVA		PASIVA	

Račun dobiti i gubitka poduzeća „Alfa d. d.” za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2011.

POZICIJA	IZNOS
1. Poslovni prihodi	
2. Poslovni rashodi	
3. Financijski prihodi	
4. Financijski rashodi	
5. Izvanredni prihodi	
6. Izvanredni rashodi	
7. Ukupni prihodi	
8. Ukupni rashodi	
9. Dobit prije oporezivanja – Bruto dobit	
10. Porez na dobit (20 %)	
11. Dobit nakon oporezivanja – Neto dobit tekuće godine	

7. zadatak – sastavljanje temeljnih financijskih izvještaja
(negativan financijski rezultat)

Poduzeće „Beta d. d.” ima početnu bilancu sa stanjem na dan 1. 1. 2011. Temeljem početne bilance treba otvoriti početna stanja (PS) na kontima imovine, obveza i kapitala. Tijekom 2011. godine poduzeće je imalo sljedeće poslovne događaje koje treba evidentirati na kontima glavne knjige. Nakon toga treba napraviti zaključno stanje na kontima i sastaviti zaključnu bilancu na dan 31. 12. 2011., kao i račun dobiti i gubitka za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2011.

Poslovni događaji (transakcije koje treba proknjižiti na konta glavne knjige):

1. Banka je obračunala kamatu na dugoročni kredit po stopi od 5 %.
2. Inventurom je utvrđen manjak sitnog inventara na zalihama u iznosu od 1.000 kuna.
3. Prodana je kompletna zaliha trgovačke robe po 30 % većoj prodajnoj vrijednosti.
4. Kupac je potraživanje za trgovačku robu platio gotovinom na blagajni.
5. Isplaćene su dividende u visini 10.000 kuna.
6. U proizvodnji je utrošeno materijala u vrijednosti 5.000 kuna.
7. Obračunat je godišnji trošak amortizacije na zgrade u iznosu od 25.100 kuna i na proizvodnu opremu u iznosu od 6.500 kuna.
8. Kupcima su fakturirane intelektualne usluge u iznosu od 5.000 kuna.
9. Obračunate su kamate na dane dugoročne depozite po stopi od 10 %.
10. Inventurom je utvrđen višak na zalihama materijala u iznosu od 2.000 kuna.

Na kraju poslovne godine izvršeno je zatvaranje prihoda i rashoda i utvrđen je financijski rezultat:

11. zatvaranje tekućih troškova (rashoda).
 12. zatvaranje tekućih prihoda.
 13. utvrđivanje razlike prihoda i rashoda – gubitak tekuće godine.
- Početna bilanca poduzeća „Beta d. d.” na dan 1. 1. 2011.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. nematerijalna imovina			
2. materijalna imovina			
		B. DUGOROČNE OBVEZE	
		C. KRATKOROČNE OBVEZE	
3. financijska imovina			
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA			
1. zalihe			
2. novčana sredstva			
C. AVR			
AKTIVA		PASIVA	

KONTA AKTIVE (imovine)

KONTA PASIVE (obveza i kapitala)

KONTA RASHODA

KONTA PRIHODA

Zaključna bilanca poduzeća „Beta d. d.” na dan 31. 12. 2011.

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
A. DUGOTRAJNA IMOVINA		A. KAPITAL I PRIČUVE	
1. nematerijalna imovina			
2. materijalna imovina			
		B. DUGOROČNE OBVEZE	
		C. KRATKOROČNE OBVEZE	
3. financijska imovina			

AKTIVA		PASIVA	
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
B. KRATKOTRAJNA IMOVINA			
1. zalihe			
2. potraživanja			
3. novčana sredstva			
C. AVR			
AKTIVA		PASIVA	

Račun dobiti i gubitka poduzeća „Beta d. d.” za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2011.

POZICIJA	IZNOS
1. Poslovni prihodi	
2. Poslovni rashodi	
3. Financijski prihodi	
4. Financijski rashodi	
5. Izvanredni prihodi	
6. Izvanredni rashodi	
7. Ukupni prihodi	
8. Ukupni rashodi	
9. Gubitak tekuće godine	

8. zadatak – vrste bilančnih promjena

Poduzeće „Alfa” ima poslovne događaje koji utječu na promjene u bilančnim kategorijama (imovina, obveze i kapital). Proanaliziraj ovih deset transakcija, razmisli na koja konta ih treba proknjižiti (kao što je prikazano u primjeru) i odgovori za svaku od njih o kakvoj se vrsti bilančne promjene radi:

- centripetalna promjena (povećanje aktive i pasive; A+P+)
- centrifugalna promjena (smanjenje aktive i pasive; A-P-)
- koncentrična promjena (istodobno povećanje i smanjenje aktive; A+A-)
- perifernijska promjena (istodobno povećanje i smanjenje pasive; P+P-)

Primjer poslovnog događaja:

- kupac je temeljem izdanog računa uplatio 2.130 kuna na naš žiro račun.
- ovaj poslovni događaj knjiži se dugovno na konto žiro račun (posljedica je povećanje aktive) i knjiži se potražno na kontu potraživanja od kupaca (posljedica je smanjenje aktive), dakle riječ je o istodobnom povećanju i smanjenju aktive, a to je koncentrična promjena A+A-.

Poslovni događaji:

1. Iz blagajne je položen novac na žiro račun u iznosu od 1.000 kuna.
2. Nabavljeno je materijala od dobavljača u iznosu od 3.000 kuna.
3. Obveza prema dobavljaču za materijal plaćena je sa žiro računa.
4. Banka je odobrila kratkoročni kredit u iznosu od 4.200 kuna.
5. Banci je vraćen dio kratkoročnog kredita u iznosu od 1.200 kuna.
6. Ostatak kratkoročnog kredita konvertiran je u dugoročni kredit.
7. Utvrđen je manjak materijala u iznosu od 1.300 kuna za koji se tereti skladištar.
8. Nabavljeno je opreme u vrijednosti od 10.000 kuna.
9. Oprema je podmirena iz dugoročnog kredita koji je odobrila banka.
10. Iz blagajne je isplaćena akontacija zaposleniku u iznosu od 500 kuna.

Vrste bilančnih promjena – rješenje:

1. Iz blagajne je položen novac na žiro račun u iznosu od 1.000 kuna.
(konta: žiro račun, blagajna)
2. Nabavljeno je materijala od dobavljača u iznosu od 3.000 kuna.
(konta: zaliha materijala, obveze prema dobavljaču)
3. Obveza prema dobavljaču za materijal plaćena je sa žiro računa.
(konta: obveze prema dobavljaču, žiro račun)
4. Banka je odobrila kratkoročni kredit u iznosu od 4.200 kuna.
(konta: žiro račun, obveze za primljeni kratkoročni kredit)
5. Banci je vraćen dio kratkoročnog kredita u iznosu od 1.200 kuna.
(konta: obveze za primljeni kratkoročni kredit, žiro račun)
6. Ostatak kratkoročnog kredita konvertiran je u dugoročni kredit.
(konta: obveze za primljeni kratkoročni kredit, obveze za primljeni dugoročni kredit)
7. Utvrđen je manjak materijala u iznosu od 1.300 kuna za koji se tereti skladištar.
(konta: potraživanje od zaposlenika, zaliha materijala)
8. Nabavljeno je opreme u vrijednosti od 10.000 kuna.
(konta: oprema, obveze prema dobavljaču)
9. Oprema je podmirena iz dugoročnog kredita koji je odobrila banka.
(konta: obveze prema dobavljaču, obveze za primljeni dugoročni kredit)
10. Iz blagajne je isplaćena akontacija zaposleniku u iznosu od 500 kuna.
(konta: potraživanje za akontacije zaposlenicima, blagajna)

Konačna rješenja računskih zadataka

2. TEMELJNE RAČUNOVODSTVENE KATEGORIJE:

Zadatak 14: Neto dobit tekuće godine iznosi 40.000,00 kuna.

Zadatak 15: Gubitak tekuće godine iznosi 90.000,00 kuna.

4. RAČUNOVODSTVENI KONTO I KONTNI PLAN:

Zadatak 8: Ukupna novčana vrijednost aktive (pasive) iznosi 200.000,00 kuna.

Zadatak 10: Razlika prihoda i rashoda za 2012. godinu iznosi 50.000,00 kuna.

5. POSLOVNE KNJIGE:

Zadatak 1: Ukupan promet dnevnika na datum 15. 1. 2012. godine iznosi 279.000,00 kuna.

Zadatak 2: Konačni saldo blagajne na datum 17. 1. 2012. godine iznosi 20.070,00 kuna.

8. TEMELJNI RAČUNOVODSTVENI IZVJEŠTAJI:

Zadatak 1: Ukupna vrijednost aktive (pasive) bilance iznosi 4.548.000,00 kuna.

Zadatak 2: Ukupna vrijednost aktive (pasive) bilance iznosi 5.235.000,00 kuna; Upisani temeljni kapital iznosi 3.671.000,00 kuna.

Zadatak 3: Neto dobit tekuće godine iznosi 186.000,00 kuna.

Zadatak 4: Gubitak tekuće godine iznosi 10.100,00 kuna.

Zadatak 5: Ukupna vrijednost aktive (pasive) bilance na dan 1. siječnja iznosi 2.600.000,00 kuna; ukupna vrijednost aktive (pasive) bilance na dan 30. lipnja iznosi 2.549.000,00 kuna; ukupna vrijednost aktive (pasive) bilance na dan 31. prosinca iznosi 2.630.000,00 kuna.

Zadatak 6: Ukupna vrijednost aktive (pasive) bilance na dan 31. prosinca 2011. godine iznosi 1.138.900,00 kuna; Neto dobit tekuće godine za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2011. godine iznosi 8.720,00 kuna.

Zadatak 7: Ukupna vrijednost aktive (pasive) bilance na dan 31. prosinca 2011. godine iznosi 906.000,00 kuna; Gubitak tekuće godine za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2011. godine iznosi 25.500,00 kuna.